

Glædelig påske fra præsten

Påskeprædiken og en påskehilsen

Bøn

Gud Fader i Himlen.

Husk os på, at dit Ord og din nåde ikke er begrænset af noget her på jorden. Uden mursten, uden klokker, uden altre, uden sølvtøj. Du vil altid kunne finde vej til os og vore hjerter. Også i nødens og ensomhedens stund.

Lær os, at du én gang har forceret og forsonet dødens evindelige splittelse af vores kærlighed. Lær os at leve ud af din grænseløse nåde, så vi husker, hvad vi er bestemt til: At elske hinanden – på rette måde og i rette tid.

Vorherre Jesus, vær visdommens værn i vore hjerter.

Vær opmuntring i de grå timer.

Og overrask os bag lukkede døre med din himmelske fred.

Helligånd, lad os forstå dette og huske det.

Amen.

Prædiken:

Ligesom så meget andet, er heller ikke påsken som den plejer at være i år. Ligesom alle andre kulturinstitutioner er kirkerne lukkede, og de af jer, der stifter bekendtskab med denne prædiken, gør det ikke ved at høre den fra prædikestolen i Johanneskirken, men ved at sidde og læse den – muligvis i enrum, for jer selv.

Så det er en underlig højtid, vi holder os, dette års påske. For påske bliver det vel uanset hvad.

Det er helt sikkert, at påsken er anderledes og at den derfor også kalder på nogle andre overvejelser, når vi nu ikke – som vi plejer – kan mødes i kirkerummet og dele oplevelsen af en festlig påskekudstjeneste i menighedens almindelige fællesskab.

Men i virkeligheden giver Coronakrisens begrænsninger af vores forsamlingsmuligheder et vindue ind i en del af påskens fortælling, som vi måske har det med at glemme denne særlige dag, der jo plejer at være noget så eftertrykkeligt omgærdet af fest og forhåbning, af forår og farver.

For kirkerne står som sagt tomme.

Mange af os lever i mere eller mindre selvvalgt isolation.

Nogle af os har måske næsten ikke set særlig mange andre mennesker, siden denne krise fik fodfæste i vort land for lige godt en måned siden.

Så i højere grad end så ofte før, spejler vores virkelighed i dag den virkelighed, der omgærdede påskebevigheden, påskemorgen,

opstandelsens dag dengang for mange år siden – den højst tvetydige, forvirrende dag, hvor kvinder kom forbi en tom grav, der umiddelbart åbnede for flere spørgsmål end den gav svar.

Også vi lever – ligesom Jesu tilhængere gjorde det omkring den påske, hvor en grav pludselig var tom – i afventen. Og dermed lever vi også i en skønsom blanding af fortrøstning, forhåbning, frustration og bekymring. Vi oplever nok samtlige af disse følelser alle sammen – men de er forskelligt fordelt for os hver især. Vi ved ikke helt præcist, hvad fremtiden bringer. Vi ved ikke med sikkerhed, om vi gør det helt rigtige

Og det er da spejlet for os i dag: Påskemorgen var det hele ikke hverken ovre, eller forløst eller fuldkommen lysende klart og blottet for tvivl. Der var ikke klarhed omkring hvad der var foregået og afslutningen på fortællingen om Jesus var der langt fra vished om. Ja, hvad det kristne budskab overhovedet var, svævede endnu i vinden, som en lunefuld brise en halvkølig aprilmorgen.

For det, de mødte og det, de modtog – de første mennesker, der troede på Jesus – var en grav, der var tom. Tom i al sin tvetydige åbenhed.

Hvad var der sket? Hvem kunne være sikker på det? Hvilken fortolkning var den rigtige, hvilken tilgang ønskede Gud at mennesket skulle have til det nye, der var sket?

Kristendommen tildeler os så godt som aldrig fuldkommen ensidige tegn, ord eller gerninger: Der er så uendelig stor dobbeltydighed i

de kernefelter, kristendommens fortællinger kredser om: Korset, den tomme grav, Helligåndens komme og også frelserens fødsel midt i fattigdommens mørke vrå – det hele rummer en spænding i sig, der er svær at få afspændt og som både giver det sin kraft og sætter os i arbejde for at finde frem til meningen med det hele. Men det er ikke desto mindre ud af disse indholdsmæssige spændinger, at enhver kristen tro må springe – ud af spændinger – som elektricitet.

Påskemorgen skete det fuldkomne uventede. Det, der jog en skræk i livet på alle dem, der ellers nok mente de havde nogenlunde styr på, hvad Jesu budskab gik ud på. Men endnu engang skete der undere, der ikke var til at få hånd om. Så selvfølgelig blev kvinderne bange og selvfølgelig tvivlede disciplene på, hvad kvinderne fortalte, da de vendte tilbage fra graven.

Det var ikke fest og farver. Det var et kæmpestort åbent spørgsmål: Hvad betyder det, at graven er tom?

Det var et kald til stadig afventen. Og et kald til at tro, selvom man ikke havde set.

Frejlev Kirke i Himmerland blev for nogle år siden restaureret med bidrag fra kunstneren Per Kirkeby. Bl.a. blev kirkeloftet malet. På de grå loftsbrædder løber der mellem bjælkerne en rødhvid marmorering som en blanding mellem rindende blod og bugtende rødder - som en antydning af Jesu udgydte blod, der flyder fra korsets fod. Når man sidder i dette kirkerum, får man altså fornemmelsen af at sidde begravet under Golgatha på korsfæstelsens

dag og se Jesu livgivende blod flyde ned igennem jordlagene. Og som det er afbilledet i denne kirke, ses de røde marmorerede linjer som det sammenkoblede symbol mellem blodsudgydende død på den ene side og bugtende livskraftige rodkud på den anden. Og derved bliver de det dobbelte billede vi får gennem korsets offer: *livgivende død*, der flyder ned til det begravede menneske i kirkerummet underne.

I Frejlev Kirke smelter korsfæstelse, Jesu grav og kirkens rum altså sammen i et flertydigt og meningsfortættet kunstnerisk udtryk. Når man sidder i Frejlev Kirke bliver man samtidig med Jesu korsfæstelse og tilmed placeret i dén grav, hvorfra den store udfrielse skal ske og sende os alle bort fra dødens indelukke og ud i det evige liv.

Budskabet kan altså være dette: Også vi er bundet til en tillukket grav, men *til os* skal der flyde dét livgivende stof, der kan sprænge graven åben og lade os komme ud i opstandelsens lyse morgen. Det provokerende er, at det er kirkerummet, der "lægger lokale til" eller bliver symbol på det tragiske indelukke.

Nok er kirkens rum stedet, hvor håbets og lysets forkyndelse skal lyde til os, men Frejlev Kirke lader kirkerum være symbolsk ramme for det lukkede liv, vi tilsiges en frisættelse fra og et udbrud af igennem Jesu korsdød og opstandelse. Altså en tilsigelse om, at vi skal *ud!*

Derfor er de tomme kirker, vi oplever disse dage, svanger med en radikal forkyndelse af evangeliets tilsigelse af kirkerummenes affolkning: For det er, hvad enhver gudstjeneste – påske eller ej –

tilsiger os: At gå ud. Ikke at blive i budskabets rum, men forlade det, tømme det, for at virkeliggøre det al-verdens andre steder.

Og samtidig inviterer alle vores lukkede kirker til en generindring af, at den første påskemorgens virkelighed ikke var færdigpakket kristendom eller endegyldig og utvetydig forkyndelse: Påskemorgen var graven tom. Og det var det billede, Gud mødte sit tvivlende menneske med.

Så det er altså *i kraft af deres tomhed*, at de lukkede kirker denne Corona-påskedag 2020 forkynder en helt anderledes håndgribelig vægtlægning på, at det kristne budskab måske mere end noget andet hviler på påstanden, ja, troen på, *en tom grav*. Et gabende hul, en åben klippemund, hvor man er i tvivl om, hvilken lyd og hvilke ord, der udgår fra den. Er det skrig, er det latter, er det gråd, er det vrede? Hvilket facit giver den grav, der ikke længere rummede det forventede indhold? Hvilket ord lyder fra det åbne gravkammer: Gud vinder, Gud elsker dig, Gud er væk, Gud lyver, Gud ved vi ikke, hvor vi har?

Vi skal ikke lede efter beviset, vi skal møde budskabet med så åbent et sind, vi formår, til at modsvare den fantastiske mulighed, at der var sket noget skelsættende nyt og godt på tredjedagen for Guds død på korset.

Vi skal tillade os at opholde os i tvivlens sted, i det lukkede rum, i bekymringens, kvalens og frustrationens sted – og lade det være udgangspunktet for, hvad vi tør tro på.

Vi skal lade denne krisetid være en påmindelse om, at kristendommens budskab ikke står mindre klart, blot fordi vi ikke kan fejre påske på den normalt halvpompøse måde. Også en lukket kirke kan forkynde kristendom. Også en tom kirke kan vise os noget afgørende vigtigt ved det, vi af Gud tilsiges at leve i kraft af.

En tom kirke kan minde os om, at påskens håbefulde budskab hviler på tomhedens mulighed – og måske endda tomhedens håndgribelige virkelighed for nogen. En tom kirke kan minde os om, at det er for let at springe over trængslerne og lidelserne og direkte til alt det gode og farvestrålende og smukke.

På en anderledes kriserampt påskedag som denne nødes vi til at se påskens begivenheder på en ganske anderledes måde – og derigennem måske få øje på noget af det vi glemmer at påsken altid rummer.

Og så skal vi huske, at Guds ord og Guds nåde aldrig er begrænset af, hvilke rum og hvilke bygninger der holder åbent til hvilke tidspunkter. Du behøver ikke gejstlig assistance for at finde Guds rige.

Og hvis du er i tvivl, så bladr et par sider længere hen i din bibel og læs om Jesu tilsynekomster: Om det var blandt disciplene, der var samlede i tvivl eller blandt de vejfarende til Emmaus, så viser Vorherre os, at vi ikke behøver åbne døre eller invitere inden for: Han skal nok finde ud af at trænge sig så meget på, at han trænger ind og er til stede midt iblandt os.

Også derfor skal både kirke og kristendom nok bestå, selvom vi må lade kirkerum være kirkerum for en stund og nøjes med det vi kan finde derhjemme – og give til hinanden (på behørig fysisk afstand).

Glædelig påske! Hver for sig!

I Jesu navn.

Amen.

Præstens påskehilsen følger nedenfor

Et lille brev fra præsten:

Kære menighed.

Det er en underlig tid. Når vores børn om mange år husker tilbage på foråret 2020, vil det forhåbentlig være den største undtagelsestilstand, de nogensinde har og nogensinde kommer til at opleve. Det kan jeg godt have lyst til at sende en stille bøn afsted om. For det er alvorligt det her. Det véd vi vist alle. Og derfor gør vi som vi får besked på – uanset hvor træls og begrænset og indelukket det hele kan føles.

Mange af os er heldigvis forskånet fra at opleve den værste konsekvens ved denne sygdom: dødsfald. Vi lever i et land, hvor myndigheder og sundhedsvæsen lader til at have en sikker hånd på rorpinden (uanset hvad man så mener om vores regering og deres håndtering). Vi er ikke Spanien, vi er ikke Italien, vi er ikke New York City. Heldigvis.

Men vi er alle påvirket af det.

De eneste der ikke er påvirket af det – eller som i hvert fald ikke umiddelbart oplever dette som en "krise", det kan vel siges at være vores natur.

I Punjab-provinsen i Indien kan befolkningen begejstret melde, at de kan se Himalayabjergene, som pga. luftforurening har været skjult i horisonten i de sidste 30 år. Og mange andre meldinger kan gives

om positive indvirkning på naturen eller klimaet, fordi store dele af den menneskelige civilisation er sat på hold.

Uden for vores køkkenvindue her i præsteboligen har vi hængt en gammel hummerruse op på væggen, med den tanke at vi kunne plante forskellige vilde vækster i den. Beplantningen har vi ikke rigtig fået skudt i gang, men her forleden vågnede vi op til et herligt syn: Et solsortepar var begyndt at bygge rede i rusen. Gennem en af hummeråbningerne kunne de flyve ind og begynde byggeprojektet i ly og i læ for omverden.

Der er ikke bare noget meget fint omvendt ved denne lille hverdagsseance: Solsorten der opbygger liv det sted, hvor hummerne gik ind til at miste livet.

Det viser også det helt åbenlyse, at den vilde natur finder anderledes og uventede veje.

Det passer måske slet ikke så dårligt, at der i dag, påskedag, er premiere på en ny naturserie på DR1 om Danmarks vilde natur. Vi skal huske, at naturen er der, selvom vi måske har det med at glemme den. Og så skal vi huske, at naturen ofte har mere brug for vores fravær end vores hjælp for at trives. Det er en af genialiteterne ved den – og noget af det, der til tider kan give den et strejf af guddommelig visdom.

Der er noget, vi kan få øje på i den her tid, som vi har sværere ved at få øje på, når hverdagen buldrer derudaf på normal vis.

Der er meget, man lettere får øje på, når man ikke har adgang til det: Venner, familie, biografter, kirkegang. Savnet kan gøre synligt – nogle gange smerteligt synligt.

Det er en svær og en hård tid for mange.

Og jeg håber sådan på, at der også kan komme gode perspektiver ud af vores afsavn og vores begrænsninger. Om ikke andet vil taknemmeligheden nok have kronede dage, når vi en gang kan vende tilbage til alt det, vi savner så længe coronaen sætter dagsordenen.

Med ønsket om en rigtig god og glædelig påske ude i jeres små og store hjem. Jeg glæder mig til gensyn med jer – !

De bedste hilsner

Jeres præst, Hans Nørkjær Franch